

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 11P/154/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1518206179
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Hana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2018:1518206179.1

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: G. M. D., nar. XX.XX.XXXX a I. C. D., nar. XX.XX.XXXX, deti matky G. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX/X/X, H. S. Z., M.G. M. a otca I. Z. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom U.V. XXX/XX, H., zastúpený advokátom JUDr. Andrejom Garom, so sídlom Štefánikova 14, Bratislava, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, takto

rozhodol:

I. Súd konanie o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia **z a s t a v u j e**.

II. Súd konanie o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom **z a s t a v u j e**.

III. Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na Okresný súd Bratislava V dňa 19.10.2018 a postúpeným na tunajší súd dňa 25.10.2018 sa otec domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd určil, že maloleté deti sa do rozhodnutia vo veci samej zverujú do jeho osobnej starostlivosti. Súčasne s návrhom na nariadenia neodkladného opatrenia sa domáhal aj vydania rozhodnutia vo veci samej - o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom.

2. V návrhu otec konštatoval, že Okresný súd H. Z. S. W. rozsudkom sp. zn. XC XX/XXh-XX, právoplatným a vykonateľným dňa XX.X.XXXX, rozhodol tak, že: „Medzi stranami sporu dňa 26.10.2002 na matričnom Ú. H.-G. I. (F. X., M. XXXX, G. XXX, C.. Č.. XXX) uzavreté manželstvo sa zo zavinenia oboch manželov rozvádza s tým účinkom, že rozsudkom toto manželstvo zaniká.“ Na pojednávaní, na ktorom bol vyhlásený rozsudok o rozvoze manželstva dňa 6.9.2018 zákonná sudkyňa I.. U.-Z. K. súčasne konštatovala „ohľadne prípadného konania o výživnom na deti, ktoré ešte nie je zahájené, tento súd teraz nie je príslušný z dôvodu miesta pobytu oboch detí na Slovensku“, čo preukazuje zápisnica z pojednávania zo dňa 6.9.2018. Podľa otca teda rakúsky súd ex offo skúmal svoju právomoc, kedy podľa príslušných ustanovení Nariadenia Brusel IIa bol toho názoru, že nemá právomoc na ďalšie konania vo veciach ÚPP a výživného, nakoľko v čase ich iniciovania bude, čo už aj v súčasnosti je, miestom bydliska maloletých detí územie Slovenskej republiky. Vzhľadom na tú skutočnosť, že sa samotný rakúsky súd nepovažuje za miestne príslušný na prejednanie vecí týkajúcich sa maloletých detí, a to ÚPP ako aj otázky výživného, čo dôvodí miestom bydliska maloletých detí, ktoré nepretržite od 1.3.2017 žijú a bývajú na Slovensku s tým, že od narodenia pravidelne trávajú čas na Slovensku, majú tu rodinných príslušníkov, navštevujú tu školské zariadenie a od roku 2015 tu sústavne navštevujú mimoškolské aktivity, považuje otec právomoc slovenského súdu za danú, poukazujúc na čl. 8 ods. 1 Nariadenia rady ES č. 2201/2003 z 27.11.2013 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 („Súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.“)

3. Súd pri posudzovaní návrhu otca zistil, že v minulosti podal na tunajší súd štyri návrhy na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré sa prejednávali pod sp. zn. 49P/30/2017, 28P/83/2017, 49P37/2017 a 27P/59/2018. V prvom prípade sa otec domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým určí, že maloletá G. M. D.Ý., nar. XX.XX.XXXX a I. C. D., nar. XX.XX.XXXX budú do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností navštevovať G. F. Š. I. na F. O. Č.. XX D. H., v poradí druhým návrhom sa otec domáhal opätovne toho istého nároku, v poradí v treťom návrhu sa otec domáhal, aby do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností boli obe dcéry zverené do jeho osobnej starostlivosti a v poradí v štvrtom návrhu sa otec domáhal uloženia zákazu matke detí približovať sa k nim na vzdialenosť menšiu ako 50 m a zároveň nariadenia kontroly dodržiavania uloženej povinnosti technickými prostriedkami. Všetky konania o návrhoch na nariadenie neodkladného opatrenia boli právoplatne zastavené pre nedostatok právomoci slovenských súdov vo veci konať a rozhodnúť.

4. Z obsahov pripojených spisov Okresného súdu Bratislava II (sp. zn. 49P30/2017, 49P37/2017, 28P/83/2017, 27P/59/2018) bolo okrem uvedeného zistené, že rodičia maloletých detí boli manželmi, z ich manželstva na narodila maloletá G. M. D., nar. XX.XX.XXXX a I. C. D., nar. XX.XX.XXXX. Rodina dlhodobo žila v M.G. G. M., D. H. S. Z., deti chodili v M. do školy. Otec následne bez súhlasu matky deti vytrhol z ich obvyklého pobytu a presťahoval ich bez jej súhlasu do H., kde ich tiež bez súhlasu matky prihlásil do G. Š. I., so sídlom F. XX, H.. V M. G. M. sa v čase predchádzajúcich konaní viedlo konanie o opatrovníckych právach k maloletým deťom, ktorý návrh podal otec v januári 2017. Z návrhu otca podaného v tomto konaní nevyplýva, či a ako bolo toto konanie skončené. Okrem uvedeného bol na Okresný súd Bratislava I dňa 05.09.2017 podaný návrh matky na nariadenie návratu maloletých detí do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, o ktorom sa viedlo konanie pod sp. zn. 3P/143/2017.

5. Z lustrácie v databáze súdov bolo zistené, že návratové konanie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 3P/143/2017 bolo právoplatne skončené, keď uznesením zo dňa 8.11.2017 č.k. 3P/143/2017-463, právoplatným dňa 3.4.2018 (v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/56/2018-747 z 13.3.2018) bol nariadený návrat maloletých detí do krajiny ich obvyklého pobytu do M. M.. Súd tiež výrokom II. uznesenia nariadil otcovi maloletých detí, aby maloleté deti navrátil na územie M. M. do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia a v prípade, že otec maloleté deti v súlade s výrokom II. tohto uznesenia na územie M. M. nenavráti, je matka maloletých detí oprávnená po uplynutí stanovenej lehoty maloleté deti prevziať za účelom ich navrátenia do krajiny obvyklého pobytu maloletých detí, t.j. na územie M. M..

6. Podľa § 2 ods.1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 161 ods. 1 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

Podľa § 9 CSP, ak spor alebo vec neparí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

Podľa článku 8 ods. 1 nariadenia ES č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností („ďalej len nariadenie“) súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

7. Súd v tunajšom konaní ako prvoradú posudzoval otázku právomoci slovenských súdov vo veci konať a rozhodnúť. Základnou zásadou kritérií právomoci nariadenia vo veciach rodičovských práv a povinností je, že najvhodnejším konajúcim súdom je príslušný súd členského štátu, v ktorom má dieťa obvyklý pobyt. Uvedená otázka, t.j. kde majú maloleté deti obvyklý pobyt však bola vyriešená v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava I, kde súd dospel k záveru, že krajinou obvyklého pobytu maloletých detí je M.G. M. a preto aj právoplatným rozhodnutím nariadil návrat maloletých detí do M.G. M.. Konanie o návrat maloletého do cudziny vo veci neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 123 a nasl. C.m.p.) ako typ mimosporového konania, je reflexiou medzinárodného záväzku z Dohovoru o

občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí. Cieľom je zabezpečenie primárnej ochrany dieťaťa a jeho status quo, t.j. zabezpečiť okamžitý návrat dieťaťa, ktoré bolo neoprávnené premiestnené do iného zmluvného štátu alebo v ňom zadržované, aby o dieťati rozhodoval súd štátu jeho obvyklého pobytu, aby boli dodržiavané práva dieťaťa nebyť oddelené od svojich rodičov a premiestnené a zadržované proti ich vôli, ako prevencia pred zneužitím získania priaznivejšieho rozhodnutia výberom rozhodného práva. Inými slovami konanie o návrat maloletého do cudziny je konaním zabezpečujúcim návrat detí do krajiny ich obvyklého pobytu, na územie krajiny pod jurisdikciu ktorej patria a ktorej orgány majú právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach k maloletým deťom. V posudzovanom prípade bola teda otázka právomoci slovenských súdov vyriešená v označenom konaní Okresného súdu Bratislava I, od právneho posúdenia ktorého tunajší súd nemal dôvod sa odkloniť. V zmysle rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I vydaného v konaní sp. zn. 3P/143/2017 teda maloleté deti patria pod jurisdikciu súdov Rakúskej republiky a tunajšiemu súdu nie je ani známa žiadna taká skutočnosť, ktorá by mohla zakladať právomoc slovenských súdov na základe iného článku nariadenia, než je článok 8. Ani článok 10 nariadenia, upravujúci súdnu právomoc v prípadoch únosov detí, nie je v posudzovanom prípade aplikovateľný, pretože nie je naplnená hypotéza tam uvedenej právnej normy.

8. Na vyššie uvedených záveroch nič nemení to, že otec v návrhu tvrdil a preukazoval, že manželstvo rodičov bolo rozsudkom Okresného G.S. H. Z. S. W., sp. zn. XC XX/XXh-XX, právoplatným a vykonateľným dňa 14.9.2018, rozvedené, a že na pojednávaní, na ktorom bol vyhlásený rozsudok o rozvoде manželstva dňa 6.9.2018, zákonná sudkyňa I.. U.-Z. K. do súdnej zápisnice konštatovala „ohľadne prípadného konania o výživnom na deti, ktoré ešte nie je zahájené, tento súd teraz nie je príslušný z dôvodu miesta pobytu oboch detí na Slovensku“. Ani táto skutočnosť totiž na základe žiadneho z článkov nariadenia nezakladá právomoc slovenských súdov. Citované strohé konštatovanie sudkyne I.. U.-Z. K. zapísané do súdnej zápisnice po vyhlásení rozsudku o rozvoде manželstva na Okresnom G. H. Z. S. W., ktoré navyše nie je žiadnym spôsobom bližšie odôvodnené, t.j. nie je uvedené, z akých konkrétnych skutkových okolností a z akých právnych noriem menovaná sudkyňa pri jeho vyslovení vychádzala, a nie je dokonca zrejmé ani to, či sa týka právomoci alebo príslušnosti rakúskeho súdu, nie je pre právne posúdenie otázky právomoci tunajšieho súdu záväzná. Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že v predmetnej veci nemá právomoc konať a rozhodovať, a preto konanie tak o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj o návrhu vo veci samej (o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom) zastavil.

9. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.